

ÍSALP

ÁRSRIT ÍSLENSKA ALPAKLÚBBSINS 1992

Fréttapistill

*Umsjón: Magnús T. Guðmundsson
Björn Baldursson og Snævarr Guðmundsson*

Í þessum fréttapistli er fjallað um það helsta sem til tíðinda bar á árinu 1992. Eins og árið áður var klettklifur mun blómlegra en ísklifur þó svo síðastliðið sumar hafi verið frekar vætusamt og kalt. Fremur rólegt var yfir fjallamennsku innanlands á árinu og engin tíðindi höfum við um alpaferðir. Hins vegar fór tveggja manna leiðangur í góða ferð til Pamír í júlí og í ágúst tók Íslendingur þátt í leiðangri þýska alpaklúbbsins til Hindu Kush.

Gróskan er mest í sportklettklifrinu en þar hafa menn verið ötulir við að fara nýjar leiðir einkum á klettasvæðinu við Hnappavelli. Nýr innanhúss klifurvegur var tekinn í notkun í World Class á árinu og stórbætir hann æfingaaðstöðu sportklettklifrara. Nokkrar ferðir hafa og verið farnar á klettasvæði í Evrópu.

FJALLAMENNSKA

ÚTLÓND

Pamír

Þeir Björn Ólafsson og Einar K. Stefánsson fóru í júlímánuði til Pamírfjalla í Tadzjikistan. Þetta er reyndar önnur ferð þeirra félaga þangað en þeir fóru fyrst til Pamír 1989. Gengið var upp í aðalbúðir á 8 dögum en þær eru í 4200 m hæð. Gangan nýttist vel til aðlögunar enda farið yfir nokkur fjallaskörð, tæplega 5000 m há. Eftir nokkurra daga aðlögun við aðalbúðir fóru þeir félagar á Pik of Forth (6298 m). Tók sú ferð tvo daga en eftir það tóku við nokkrir dagar þar sem ekki gaf á fjöll vegna veðurs. Að því loknu var farið á Korzenevskaya (7105 m). Á fyrsta degi var farið upp í 5300 m, á öðrum degi í 6300 m og á þriðja degi á

toppinn í logni og sólskini og síðan samdægurs niður í aðalbúðir. Þrátt fyrir rýsjótt veður gerðu Björn og Einar tilraun við Kommunisma (7495 m) en urðu að snúa frá vegna illviðris í 6300 m hæð (sjá einnig grein Björns).

Hindu Kush

Í ágústmánuði tók Ari Trausti Guðmundsson þátt í leiðangri á vegum Þýska alpaklúbbsins á fjallið Istor-O-Nal North (7383 m) í Hindu Kush í Pakistan. Þátttakendur auk hans voru átta. Hópurinn varð að hverfa frá eftir að hafa náð 6900 m en veikindi, erfiðar aðstæður og tímaskortur hrjáði leiðangurinn (sjá grein Ara Trausta).

Nepal

Gönguferðir í Nepal njóta vaxandi vinsælda og nú hafa allmargir Íslendingar lagt leið sína þangað í þeim tilgangi. Í október stóð Helgi Benediktsson fyrir þriggja vikna gönguferð um Langtang svæðið og voru þátttakendur níu. Hæst var farið í 4300 m hæð en þar veiktist einn þátttakandi af hæðarveiki og var fluttur í skyndingu niður í 2500 m hæð. Að öðru leyti gekk ferðin vel og er tekið til þess að enginn fékk í magann, en ræpustingur hefur verið dyggur ferðafélagi margra Nepal fara. Þökkuðu þátttakendur snyrtimennsku hins innfædda kokks, auk jógúrttaflna sem allir bruddu, hve ferðin var farsæl að þessu leyti.

ÍSLAND

SUÐAUSTURLAND

Ekki voru farnar nýjar leiðir í fjöllumum suðaustanlands ef frá er talin ný leið í Fallastakkanöf. Talsvert var hins vegar um að gamlar og góðar

leiðir væru klifnar. Hér á eftir fer það helsta.

Fallastakkanöf

Um páskana klifu þeir Doug Scott og Snævarr Guðmundsson nýja leið í Nöfinni. Leiðin liggur fremst í stefninu, vinstra megin við eldri leið þeirra, Orgelpþunnar, frá 1985. Leiðin er þrjár spannar, sú neðsta er 5.7-5.8, miðspönnin 5.10 en efsta spönnin er sameiginleg gömlu leiðinni. Lentu þeir félagar í myrkri og ísingu efst og þurftu að grafa sig í gegnum hængju efst. Frekar óvanalegur endir á klettaleið!

Karlinn við Kálfafellsdal

Karlinn var klifinn í annað sinn um páskana af Jóni Hauki Steingrímssyni og Guðna Bridde og fer Karlinn þar með að komast í flokk „sigildra“ leiða. Fyrr um daginn var farið á Þverártindsegg ásamt Valdimari Harðarsyni og Björgvin Richardssyni.

Pumall

Þann 21. júní var ærið fjölmennt á Pumli en þá fóru 16 félagar í Hjalparsveit Skáta í Kópavogi á tíndinn. Farið var frá Skaftafelli á einum degi og tók það hópinn um 19 tíma.

Kirkjan

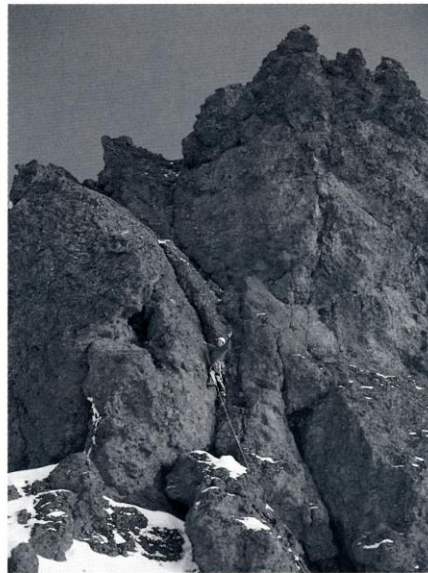
Um páskana fóru Guðmundur Helgi Christensen, Hörður og Hallgrímur Magnússynir auk Páls Sveinssonar á Kirkjunu. Tjaldbúðir þeirra voru undir Svínahrygg og daginn eftir Kirkjuferðina var farið á Hvannadalshnúk.

Hrútsfjallstindar

Allir fjórir Hrútsfjallstindarnir voru gægnir á einum degi 21. júní af þeim Önnu Láru Friðriksdóttur, Sn varri

Karlinn upp af Kálfafellsdal. *Ljós. Jón Haukur Steingrímsson.*

Karlinn. Lagt í klifrið. *Ljós. Jón Haukur.*

Guðmundssyni og Torfa Hjaltasyni. Þau fóru hina klassísku leið upp suðurhlíðina frá Svínafellsjökl. Það gerðu einnig Karl Ingólfsson og Tómas Grönvald en þeir fóru á Hátind og þaðan áfram yfir á Hvannadalshnúk einn daginn í júlímánuði. Þeir létu fyrirberast við Hnúkinn yfir blánótina en renndu sér síðan niður Virkisjökulsleiðina. Þriðju ferðina á tindana síðastliðið sumar fóru svo Páll Sveinsson og Guðmundur Helgi Christensen rétt fyrir verslunarmannahelgi. Þeir fóru sömu leið og hínir og eins og fyrsti hópurinn gengu þeir á alla tindana. Á niðurléiðinni gengu þeir yfir Hafrafell, framhjá Efri- og Fremrimönnum og komu niður beint að stæðinu við jaðar Svínafellsjöks. Telja þeir þetta góða leið ofan af tindunum.

Vatnajökull

Fyrsta ferðin á fjallahjólum var farin yfir jökulinn í júlí af 6 félögum ÍSALP. Fóru þeir jökulinn endilangan frá Eyjabakkajökli og komu niður Tungnaárjökul. Ferðin yfir jökulinn tók 9 daga (sjá nánar í grein Haralds hér í blaðinu).

SUÐURLAND

Ingimundur

Fastlega má gera ráð fyrir að ekki hafi fleiri komið á dranginn Ingimundur í Eyjafjöllum á einum degi en þegar 15 þáttakendur ánámskeiði Landsbjargar í sérhæfðri fjallamennsku klifu hann þann 21. mars.

SUÐVESTURLAND

Esja

Búahamrar

Í febrúar klifu Snævarr Guðmundsson og Björn Vilhjálmsson nýja leið upp kverk eina austan við Loka (leið nr. 35). Hún er þrjár spannr í (IV/V/III).

Hrúttadalur

Fregnir eru af tveimur nýjum leiðum í Hrúttadalnum. Er hvorug í léttari kantinum því báðar eru þær af V. gráðu. Fyrri leiðin var farin í mars af þeim Páli Sveinssyni og Guðmundi Helga Christensen og hlaut hún nafnið Hrútsaugað. Hún er 100 m löng og byrjar nokkrum metrum austan við

Þjóðleið 3. Fyrst eru 2 fjórðu gráðu ísþannir, síðan löng snjóbrekka sem endar í hengju. Þegar leiðin var fyrst klifin var hún mjög tortryggð. Seinni leiðin var farin af þeim Páli og Helga auk Jóns Hauks Steingrímssonar og heitir hún Klakahöllin (sjá grein Jóns Hauks). Hún var klifin 10. maí og byrjar í stórrí hvelfingu austan við Þvergil.

Hvalfjörður

Ný ísleið var farin í Flugugili þann 11. janúar og áttu þar í hlut Jón Haukur, Valdimar Harðarson og Guðni Bríde. Leiðin liggur á milli leiða 24 og 25 í Hvalfjarðarleiðarvísi ÍSALP. Leiðin er af IV. gráðu og er 70 m löng. Skiptist hún í fjóra stalla og hlaut nafnið Blómabörn.

Skarðsheiði-Heiðarhorn

Þeir Páll og Guðmundur Helgi gerðu sér dælt við Heiðarhornið síðastliðinn vetur og klifu þar tvær nýjar leiðir. Önnur leiðin er beint framhald af Jónsgili. Ekki er farið út á eysrafiríð heldur er giliinu fylgt upp að hávegnum og hann klifinn. Leiðin

Jón Þorgrímsson í Birkitrénu í Þórisjökl. *Ljós. Páll Sveinsson.*

Innanhússæfingarsport - klettaklifurvegurinn í World Class

Er orðinn jafn langur og orðið hér að ofan ber með sér. Hann var opnaður í mars og er sá veglegasti sem um getur hérlendis. Hæðin er 6 metrar og lengdin 18 metrar. Hluti veggjarins slútir fram yfir sig og er hann því mikill hvalreki á fjörur klifrarans. Þar stunda menn æfingar af kappi enda útsýnið ótrúlega gott (fögur er hlíðin!?).

Klettaklifurkeppni

Þann 28. maí var haldin þriðja klifurkeppni Ísalp í samstarfi við SVFÍ-deildina Fiskaklett í Hafnarfirði. Í forkeppni sem hófst um morguninn spreyttu sig 13 manns og komust 5 efstu í úrslitakeppnina sem haldin var

eftir hádegi. Sigurvegarar úr síðustu keppni áttu tryggt sæti í úrslitakeppninni svo alls voru þar 8 keppendur. Keppt var í tveimur leiðum og bar Björn Baldursson sigur úr bítum en í öðru sæti var Stefán S. Smárason og þriðja Ámi Birgisson. Veg og vanda af keppninni höfðu Páll Sveinsson og Guðjón Snær Steindórsson. Áhorfendur voru um 80 talsins.

AUSTURLAND

Hnappavallahamrar

Þetta klettabelti í Óræfasveit var í brennidepli síðastliðið sumar og er nú þegar orðið næst stærsta klifursvæði landsins, á eftir Stardalshnúk. Þar eru

Norðvesturhlíð Heiðarhorns. Gilið til vinstri er Jónsgil en Axlarbragð liggur upp gilið til hægri. *Ljós. Páll Sveinsson.*

bæði boltaðar leiðir og leiðir sem tryggðar eru á hefðbundinn hátt. Fjölbreymi leiðanna er stórkostleg og nú þegar er þar úrval glæsilegra leiða, bæði löðréttra og slútandi. Aðkoma og öll viðvöl á þessum slóðum er vægast sagt góð. Fjörtíu leiðir hafa þegar verið klifnar, þar af 24 sem farnar voru síðasta sumar. Er það líklega met á einu svæði hérlendis og munar þar um tæknivæðinguna sem hlaut af Ameríkufærð fjögurra Ísalpfélaga haustið 1991. Hér á eftir er stíklað á stóru en geta má þess að til stendur að gera leiðarvísi um svæðið fyrir næsta vor.

Fantasía (5.13) er erfiðasta klifurleið hérlendis. Björn Baldursson klifraði hana í júlí og náði þá langþráðu markmiði sínu. Leiðin er vestan megin í klettunum, á mótis við enda flugbrautarinnar. Hún er um 15 m há eru erfiðustu hreyfingarnar í um 10-12 m hæð. Þurfi Björn að sýna þar miklar jafnvægisúnrir.

Snævarr og Guðjón Snær fóru nýja leið í Miðsjökl í sumar (6a/5.9).

SUÐURLAND

Pöstin

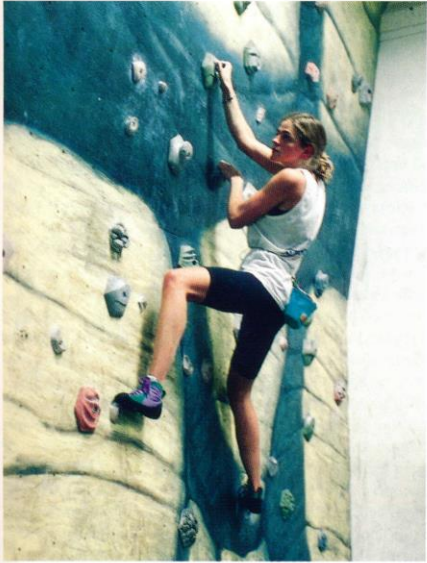
Ein ný leið var klifin í Pöstunum í sumar og er hún boltað. Var hún nefnd Langiseli (5.10d, 25 m, FF: Björn Baldursson, Stefán S. Smárason, Páll Sveinsson og Guðmundur Helgi Christensen).

SUÐVESTURLAND

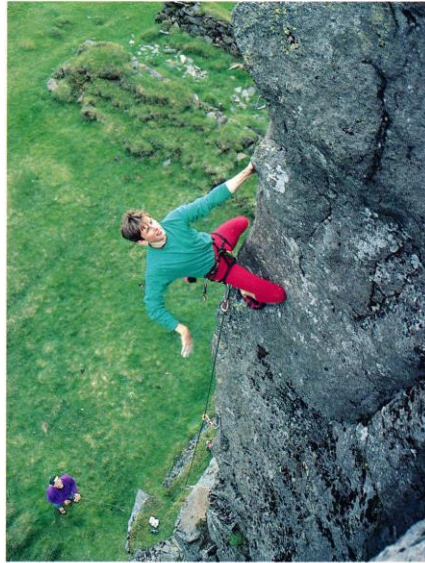
Þó ekki hafi verið farnar nýjar leiðir í nágrenni Reykjavíkur, voru klifursvæðin mikið stunduð og mátti sjá þar mörg ný andlit.

Búahamrar

Fyrsta boltaða leiðin í Búahömrum er 50 m löng og liggur upp breiðan rauðleitan kant eða hrygg vinstra (vestan) við Flatnasa. Leiðin er tvær spannr með 14 boltum, gráðuð 5.9 og 5.7. Á megintryggingarstöðum eru tveir boltar og er því hægt að síga niður leiðina að klifri loknu. Skemmtileg leið! Fyrst farin haustið 1991 af Snævarri Guðmundssyni og Páli Sveinssyni en Snævarr kom boltunum fyrir seinna sama haust.

Elín Sigurðardóttir í klifurvegnum í World Class. *Ljós. Páll Sveinsson.*

Björn Baldursson í Hnappavallahörmum. *Ljós. Páll Sveinsson.*

VESTURLAND

Gerðuberg

Snævarr Guðmundsson og Guðjón Snær Steindórsson fóru nýja leið í Gerðubergi (5.10+) síðastliðið sumar.

Snævarr í boltuðu leiðinni vestan við Flatnasa í Búahörmum. *Ljós. Páll Sveinsson.*

NORÐURLAND

Skinnhúfuklettur í Vatnsdal

Þar gefst kostur á stórskemmtilegu klifri, setji menn ekki fyrir sig langan akstur til að njóta þess. Þarna var farin ein ný leið: Hiltibrandur (5.9, 20 m, FF: Björn Baldursson og Árni G.

Reynisson). Hafa nú verið boltaðar þarna níu leiðir.

Munkaþverá

Snemma sumars var fjölmennt í Munkaþverá og voru a.m.k. fjórar nýjar leiðir farnar. Þær eru Björn járnhaus (5.11b/c, 13 m, FF: Stefán S. Smáráson og Björn Baldursson), Engin afsökun (5.10c, 13 m, FF: Björn Baldursson og Stefán S. Smáráson), Víga-Glúmur (5.10a/b, 12 m, FF: Árni G. Reynisson og Björn Baldursson), Lausir steinar (5.8, 12 m, FF: Símon Halldórsson).

EVROPA 1992

Björn Baldursson og Stefán S. Smáráson brugðu sér til Suður-Frakklands í apríl. og heimsóttu þar nokkur klifursvæði. Fyrst heimsóttu þeir eitt af fallettri klifursvæðum Frakka: Ceüse sem er í um 2.000 m hæð. Langur og strangur gangur að svæðinu gerir þó það að verkum að ekki er eins mikil aðsókn í það og önnur svæði. Flestar leiðirnar eru 25-30 m á hæð og frekar í erfðari kantinum. Þarna klifruðu þeir félagar nokkrar leiðir á bilinu 6a-7b+ (franskar gráður), þar á meðal var leiðin Super Mickey 7b+. Þá héldu þeir til Volx og klifruðu

þar leiðir á bilinu 6b-7c (5.10b-5.12d). Þá héldu þeir til Orpierre og fóru þar leiðir frá 6b-7a. Leiðin lá síðan til Grenoble, lentu þeir í miklum rigningum og héldu til Frankenjura í Þýskalandi. Klifu þeir þar margar leiðir, m.a. High Gravity „on sight“ (8+ þýska gráðan) og Catching the Train (9 eða um 5.12d). Einnig fóru þeir félagar til Suður-Frankenjura þar sem klifrið einkenndist meira af lóðréttum veggjum. Héldu þeir þaðan heim eftir þriggja vikna ferð.

Sumarið var varla liðið þegar Björn og Stefán voru flagnir til Evrópu á ný og nú var Árni G. Reynisson með í för. Nú byrjuðu þeir í Frankenjura og fóru leiðir eins og Hitchhike the Plane 9+ (5.13a), Krampfhammer 9 (5.12d) og Sultan of Swing (9- eða 5.12 b/c). Einnig voru klifnar leiðir „on sight“ upp að 9- (5.12b/c). Þeir héldu síðan til Austurríkis og meðan Stefán heimsótti ættingja í Vínarborg litu Árni og Björn á nokkur svæði. Fyrst skal nefna Wasserfalle en það þótti ekki eins gott og sögur gáfu til kynna. Í Kufstein

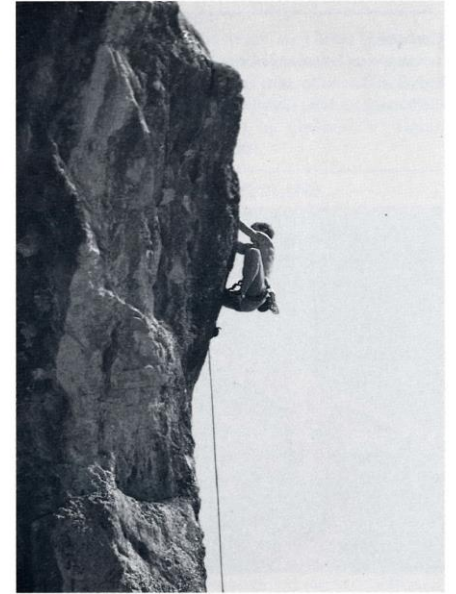
fannst nokkuð gott klifursvæði, svo og í Innsbruck. Á þessum svæðum klifu þeir leiðir á bilinu 7-9 (5.10d-5.12d). Eftir að Stefán hafði slegist í hópinn aftur héldu þeir til Arco á Ítalíu, smábæjar rétt ofan við Gardavatnið. Þar er ótrúlega mikið gert fyrir klifur. Bærinn hefur „græjað upp“ svæði og lagt göngustíga að þeim og víða mátti finna þar æfingaslár. Þarna var mjög gaman að klifra og farnar margar leiðir á bilinu 6a-7b+. Auk þess sem Stefán fór eina lengri leið í vegg fyrir ofan Arco sem heitir Colarid. Leiðina sem er um 200 m fór Stefán með þýskum félagi þeirra. Í Arco fylgdust þeir með klifurkeppni þar sem flestar stjórnurnar voru mættar til leiks, m.a. Stefan Glowacs og Lynn Hill sem sigrðu með glæsibrag. Síðan var haldið til Frakklands. Chateauvert er alveg nýtt svæði og þar sem enginn leiðarvísir er til, áttu þeir félagar svölftið erfitt með að átta sig á við hvaða erfðleikagráður þeir voru að fást við. Við borgina La Ciofat er lítið sandsteinssvæði sem þeir heimsóttu. Flestar leiðirnar þar eru

búnar til með því að gera festur í bergið. Les Calanques er stórkostlegt svæði, þar er hægt að klifra og fá sér svo stuttan sundsprett á eftir. Í Cimai klifu þeir nokkrar leiðir á bilinu 6b-7b (5.10b-5.11d). Í Volx var fleiri leiðum bætt í safnið og voru þær á bilinu 6b-7b+ (5.10b-5.12c). Í Ombleze fóru þeir leiðir frá 6b-7a (5.10b-5.11d).—Ferðin varð síðan hálfendasleppt sökum úthellisrigninga er herjuðu á Evrópumenn.

Jón Geirsson og Snævarr Guðmundsson fóru í hálfis mánaðar klifurferð um Frakkland í maí. Þeir byrjuðu á að fara í Verdon gljúfrið þar sem farnar voru þrjár 90-150 m háar 5-7 spanna leiðir af gráðu 6a+ og 7a+. Í suðurölpunum fóru þeir á tind sem heitir Tenailles (Töngin), 11 spanna klifurleið (TD+, 6a-7c). Á Prelles fóru Jón og Snævarr síðan frá bæra 150 m langa 7 spanna leið (6a-6c). Að auki heimsóttu þeir nokkur sportklifursvæði og klifruðu þar leiðir af gráðu 6a+ - 7b.

Frá Arco. *Ljós. Björn Baldursson.*

Frá Volx. *Ljós. Árni Gunnar Reynisson.*